

Kanada Magyar Ujság
Kanada és az angol birodalom leggyorsabb és legbizalmasabb magyar lapja.
Még mindig azonosan
Előfizetői ára: \$3.00
Külföldi előfizetői ára: \$3.60
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Winnipeg, Man.
296 1/2 Main Street

Kanada Magyar Ujság

Canadian Hungarian News
Kanada Magyar Ujság is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
Issued every Saturday
Subscription Price
In Canada \$3.00
In foreign countries \$3.60
Office and printing plant
296 1/2 Main Street
Winnipeg, Man.

Főszerkesztő: HORDOSY IVÁN Editor

VOL. VI. ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. MÁRCIUS 9. SZOMBAT

NO. 10. SZAM.

Schefbeck konzul elfoglalta hivatalát

Schefbeck konzul teljesen meggyőzött és március 4-én újból átvette a winniepei konzulátus vezetését.
A hónapokig tartó súlyos betegségnek nyoma sincsen rajta s az operáció sikere magyar tudós, Schnetzer chikagói sebészstanár kiváló ügyességét dicséri.
Egész Nyugatkanada nevében melegen üdvözljük a népszerű konzult, akinek erőt és kitartást kívánunk a magyarság érdekében kifejtendő további munkásságához.
Ugyanez alkalommal mondunk búcsút Vácsek Lajos, montreáli főkonzulnak, aki 3 hónapon át nagy lelkesedéssel és buzgalommal látta el Schefbeck konzul helyettesítését s osztatlan elismeréstől és szeretettől kísérve utazott vissza március 4-én állomás helyére.

Bombajárvány keleten

Míg a nagyobb nyugati városokban a vörhenyjárvány elterjedése ellen védekeznek a doktorok, addig Keletkanadában a bombajárvány veszedelmes divatja járja. Legálábbis erre enged következtetni az utolsó néhány napon belüli előforduló két bombamerénylet.
A quebeci parlamentben talált polgárpárti szülő tudósaink mellett nem hagyhatjuk asó nélkül a múlt szombaton elküldött hamiltoni bombamerényletet sem.
Willis McPherson fiatal munkásember munkájáról hazatérve felbonította postáját és egy nagy borítékban egy bádög szelencét talált. Felnyitván a titkos kis dobozot az roppant erővel felrobbant és a fiatal embert csúnyán összeégette. Szerencsére a bomba közel sem volt olyan veszélyes robbanóanyaggal megtöltve mint a quebeci — azonban mindenesetre éppen elég kellemetlen érzés már maga a tudat is, hogy ebbe az angolszás kulturális dícsérvé újhasában még akadnak olyanok, akik érzésközvetítővel titokban törnek embertársaik életére.

NEMZETISÉGI ÜNNEPÉSG REGINÁBAN

A kanadai kézimunka cég március 20-23-ig a különböző kanadai nemzetiségek kulturáját bemutató ének és tánc-ünnepélyvel egybekötött nagyszabású kézimunka-kiállítást rendez, amelyre ezúttal is felhívjuk a magyarok figyelmét.
Mindazok, akik részt óhajtanak venni a kézimunka-kiállításon, bővebb felvilágosításért forduljanak Mrs. H. Ingworth-hoz a Hotel Saskatchewan, Regina, Sask. címén.

HALALOZÁS

A kanadai magyar üzleti életnek egyik ismert alakja távozott el vasárnap délután az évek sorából a közel 80 esztendőig megért Malonyai Zoltán személyében. Malonyai vagy husz esztendője vándorolt Kanadába és már éppen visszakészülődött a szülőhazájába, amikor a világháború kitörése ebben megakadályozta. Azóta annyira megszokott Kanadában, hogy nem is kívánkozott haza többé. A gégesorvadásban elhunyt öreg kanadást a hét napos temették el a winniepei magyarság nagy részével együtt.

Rothermere New Yorkban

NEW YORK, március 4. — Lord Rothermere, az angol újságfejedelmek délamerikai körútjáról visszatérőben néhány napja New Yorkban tartózkodik. Az amerikai sajtónak adott nyilatkozatában őlesen elítélte azokat a diplomatákat, akik ahelyett, hogy támogatást volna az angol-amerikai ellentétet, a látszat szerint még inkább kiélezték.
Lord Rothermere szerint minden olyan kérdésben, amely félreértésre és esetleges háboruskodásra adhatna okot, az illetékes vezető politikusoknak előrangú kötelessége megállapodást létesíteni. A magyarok nagy barátja rámutatott arra, hogy a törvény például nemcsak Anglia és Amerika, Német és Franciaország közötti viszonyra áll, hanem feltétlenül érvényre juttatandó a trianoni szerződésben aláírták Nagy-Magyarország mindazon területein is, ahol milliók szenvednek idegen elnyomás alatt.

Leszállították az adót

Az ottalvi parlament megszavazta a legújabb adómódosítási törvényjavaslatot, melynek értelmében a forgalmi adót három százalékról két százalékra szállították le, teljesen eltörölték a vasúti és hajójegyek után esedékes háborús adót.
Remélhetőleg le fogja szállítani néhány behozott iparcikk árát az a körülmény, hogy az Angliából érkező áruk után 15% helyett eszentul 10%-ban a német, francia és más elönyben részesített áruk vámját 25% helyett 15%-ban, az általános behozatali vámtól pedig 27 1/2% helyett 20%-ban állapították meg.

Örlési kísérletek a Garnet búzával

Tekintettel arra, hogy a múlt őszi fagyok az újfajta Garnet búzát nagyrészt már érett állapotban találták és így a Garnetben nem tettek annyit, mint a Marquis természetben, az ottalvi földművelésügyi miniszter tanácskozására hívta össze Kanada legnevesebb gabona és malomszakértőit, hogy a Garnet buza osztályozását megvitassák. A Garnetet ugyanis eddig a legjobb esetben a No 2 Northern osztályba minősítették, miután a Garnet különleges örlési eljárást igényel és más gabonafajtaival való keveredés esetén meglehetősen gondot ad a molnároknak, illetőleg nem ad oly kifogástalan lisztet, mint pl. az ugyanolyan osztályba tartozó Marquis.
A kormány elhatározta tehát, hogy mindazokba az államokba, amelyek rendszeresen vásárolnak kanadai gabonát, mintszállítványt küld fajtiszta Garnet búzából, hogy a világ, Kanada népe fontossággal bírógymagmalnak véleménye alapján véglegesen megoldja a Garnet osztályozási problémáját.

CIM VÁLTOZÁSKOR ELŐZŐ CIMÉT IS KÖZÖLJE A KIADÓHIVATTAL

MÁRCIUS IDUSA WINNIPEGEN

Winnipeg magyarsága az örökké dicsőséges nagy nap, 1948 március 15-ikének emlékeztetőre 1929 március 15-én (szombaton) esti 8 órakor a Little Theater helyiségében (North Main Street a Selkirk Ave.-ven szemben) NEMZETI ÜNNEPÉLYT rendez a következő tárgysorozattal:
1. O Canada, 2. Magyar Himnusz, énekl. a közönség. 3. Talpra Magyar, szavalja Páncsöl László (akadályoztatása esetén Bayer Béla). 4. Hegedűszóló, előadja Muszty Dénes. 5. Gyulai Márta, Molnár Gyuszi és Kovács Mihály szavalata. 6. Ünnepi beszéd tartja Schefbeck J. István, m. kir. konzul. 7. Ne sírj, ne sírj Kossuth Lajos, énekl. a férfiak. 8. Jókai, szavalja Sebők József. 9. Irredenta dalok énekl. Istvánffy Zoltánné. 10. Magyar táncszóló, lejtik: Botka Olga, Hauser Irénke, Henter Kató és Urbán Karcsi. 11. Székelyország álma melodráma, előadja Payerle Ákos. 12. Szózat, énekl. a közönség. 13. Zárszó 14. God Save the King, énekl. a közönség. Az énekszámokat és a melodramát szongorán kíséri Istvánffy Zoltánné.
Mindenkét szívesen látunk, aki magyarnak érzi magát. Külön meghívókat nem küldünk. Belépő díj nincsen! Gyűjtés nem lesz!
Hazafias üdvözléssel
a RENDEZŐSÉG.

Miss Hungária—Miss Európa

TÖBBEZER FŐNYI TÖMEG ÜNNEPELTE PÁRISBAN A LEGSZEBB MAGYAR LEÁNYT — A FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK TELEFON GRATULÁLT

Páris leggyönyörűbb palotájának dísztermében folyt le a legszebb európai lány megválasztása. A bíráló bizottságban minden állam egy-egy képviselője foglalt helyet, akiknek az új nemzetbeli jelöltükre nem volt szabad szavazniok. A választás délután négy órakor kezdődött. Az igazságtól remegve várakoztak a jelöltek, köztük Simon Böske balatonmenti magyar lány. Kezében egy szál fehér rózsát tartogatott, amelyet Doumergue köztársasági elnöktől kapott a tisztelőikre rendezett estély alkalmával.
A művészekből, írókból és orvosokból álló bizottság tanácskozása néhány pillanatig tartott. Aztán kihírdették a szavazás eredményét. Az egyhangulag megválasztott Miss Európa: Mademoiselle Böske Simon, Miss Hungária. És Simon Böske fejezt néhány pillanat múlva már a Miss Európa koronája ékesítetté.
Beavatottak szerint Miss Angliának, Miss Franciaországnak és Miss Oroszországnak volt a legtöbb esélye. A bírálóbizottság, bár egyhangulag Simon Böskeket találták a legszebbnek, mégsem tudtak határozni. Óvatossággal szavaztak, hogy saját hazájukbeli jelöltjük esélyét ne rontsák. De Simon Böske szépsége diadalmasodott és 12 szavazattal győzött.

Gyászba öltözik Magyarország szépe

A Chicago Tribune egyik leutolsó száma, párisi kábelét közöli, amely szóról-szóra így hangzik:
— Magyarország népe azt kívánja, hogy a párisban megtartott európai szépségverseny bajos győztese, Simon Böske az Egyesült Államokban megtartandó világszépségversenyen való megjelenése alkalmából gyászruhát viseljen.
„Hadd emlékeztesse a gyász sötét köntöse Amerikát a trianoni tragédiára és arra a szomorú sorsra, amelybe ezen béke következtében jutott hazánk” — mondja az a kérvény, melyet a képviselőház elé terjesztettek ebben az ügyben a magyarok.
Azt ajánlják, hogy állandóan azt a jelvényt viselje kebelén, amelyet a magyar hazafiak hordanak. Ez a jelvény nem más, mint egy miniatűr térképe a régi Magyarországnak, melyet az igazságtalan trianoni béke darabokra tépett. Ennek közepén a sötét kis folt: amit Trianon meghagyott. S alatta a felírás: NEM! NEM! SOHA!

DANDURAND A KISEBBSÉGEKÉRT

GENF, Svájc, március 5. — KANADA NÉPSZÖVETSÉGI DELEGÁTUSA, AZ ÖSZ DANDURAND SZENÁTOR ÁLTALÁNOS ERDEKLŐDÉS MELLETT AZT AZ INDITVÁNYT TETTE, HOGY A KISEBBSÉGEK EZEN TUL NE A BIZOTTSÁGOK, HANEM A NÉPSZÖVETSÉG TELJES ÜLÉSÉRE ELŐTT ADHASSÁK ELŐ PANASZAikat, HOGY A HÁBORÚS FELLEGÉKET ELGIDEZŐ HATALMI TULKAPASÓKRÓL AZ EGÉSZ VILÁG TUDOMÁST SZEREZZEN ÉS MEGVÉDHESSÉ AZ ELYNOMOTTAKAT.

HOOVERT BEIKTATTÁK

VILÁGRASZÓLÓ ÜNNEPESEK AMERIKA METROPOLISÁBAN

WASHINGTON, március 4. — Calvin Coolidge utóda, Herbert Hoover volt kereskedelemügyi miniszter hét fő délelben oly nagyszabású ünnepségek keretében iktatták be az Egyesült Államok elnöki székébe, amilyenre még alig volt példa. Legalább 20,000 ember vonult el a pazarul feldíszített Fehér Ház előtt, a gyalogság, lovasság tüzérség, tengerészek díszmelete szinte rengésben tartotta egész Washington és száz meg száz repülőgép ejtette vakmerő mutatványával bálmatba a könséget.
Ugyanekkor a kapitolban, Dawes volt alelnök átadta hivatalát Charles Curtianak, aki Hoover helyetteseként fogja irányítani az Egyesült Államok legközelebbi négy év folyamán. Az újonnan megválasztott szenátorok is elfoglalták helyüket a feleházban és ezzel az aktuális meg is kezdte működését a 71-ik kongresszus élete, bár az ülések megkezdését bizonytalan időre elnapolták.
Hoover a legfelsőbb bíróság elnökének kezébe tette le az esküt, mint az Egyesült Államok 31-ik elnöke és nagy programbeszédet tartott, melyet lapzártá miatt a következő számunkban ismertetünk.

Nem szabadulnak ki a Gosselin-fiúk

A FELLEBBEZŐ MAGYARFALÓ FELVEREKET VEGERVENESEN ELÍTELTE A BÍRÓSÁG

Amint azt a Kanadai Magyar Ujság június 30-iki számában jelentette a Hóra András honfitársunk meggyilkolásának következményei alól csodálatos módon megmenekült két Gosselin testvér a törvényszék meg a nyár derekán elítélte a szántén woodrigei Pál János megtámadása miatt.
A két elvetemült félvér azonban nem nyugodott bele a számukra öt, illetőleg háromévi fűsölést jelentő ítéletbe és fellebbezett. A manitobai ítéletében azonban a múlt héten tartott tárgyalás folyamán a leghatározottabban elutasította fellebbezési kérvényüket. Ezzel az ítélet jogerőssé vált és a két közveszélyes bűnös már át szállították a Stony Mountain fegyházba, ahol az egyik öt, a másik három esztendőre raboskodás után fog csak kiszabadulni — ha addig nem megemberelik magukat.

Lindbergh balesete

LESZALLAS KÖZBEN KERÉKTÖRES MIATT GEPE FELBORULT ÉS A HÍRES REPÜLŐ MEGSERÜLT

Az ezredessé előléptetett Lindbergh ki jelenleg tudvalevőleg háztűznézőben van Mexikó fővárosában, a múlt hét folyamán majdnem életét vesztette. Ugyanis egy szép napsütéses délután menyasszonyával, Amerika mexikói nagykövetségének lányával együtt Lindbergh felzállt egy kis sötétrepülőre és eddig még kiderítetlen okból a hatalmas monoplán alvázának egyik kereke megsérült és a leszálláskor el is tört, úgyhogy a gép nagy lendülettel átfordult és darabokra tört.

LEGUJABB HIREK

A VÖRÖS KAKAS ismét hat emberéletet oltott ki Saskatchewanban egy napon. A Weyburntól mintegy 25 mérföldre délre levő Midale közelében négy ártatlan kis gyermek lelte a lángok között halálát, miatt szülei és öregebb testvéreik egy mulatságon vettek részt. A tüzet állítólag egy fekete macska okozta, feldöntvén az asztal közepén égő kőolajlámpát Cardrossban, Moose Jaw-tól 40 mérföldre délre egy egész család elpusztult a tűzben, melyet a deszkafaltól el nem szigetelt áttűzsedett kályhacső okozott. A család csak hét órai rettenetes szenvedés után halt meg s toliba mondta végredeletét.
HARMAT AGYONLÓTT A Belgrad felé robogó vonaton a megőrült Zia Vuciturna, akit a cséhek most engedtek ki a börtönből. Az albán származású Vuciturna, aki Zena bey gyilkosát Prágában agyonlőtte, éppen szülőhazájába igyekezett és utközben jött rá a dühroham. Aldozatai Szavicsa jogosítvány belfügyminiszteri főtisztviselő és két szerb katonatiszt.
ELFOGTÁK COBOURG, ONTARIOBAN a két hírhedt Lawrence testvért, akik már régebben fosztogatták a környékbeli üzleteket. Most azonban, ton pedig ravasz betörőfurfanggal kelepcebe csaltak egy vasúti rendőrt, aki le akarta őket tartóztatni. A peterbori törvényszék fog ítékezni felettük.
A FORRONGÓ MEXIKÓ a jelek szerint újabb megrázkodtatás előtt áll. A felkelők ugyszólván Sonora és Vera Cruz államok egész területét hatalmukba kerítették. A legfelsőbb haditanács Calles volt elnök kezébe tette le az ellenforradalmárokat ellen megindítandó végső leszállású vezetését, ami újra a vér és a bosszu napjait jelenti Mexikó sokat meghurcolt népének.
A TITKOS FRANCIA—BELGA szerződés, mely az utóbbi két hét folyamán igen meglepetést keltett a német-francia közlegedést, a legutolsó kábel szerint Albert Franck brüsszeli kém közönséges hamisítványa. A németeknek és a franciáknak egyaránt dolgozó veszedelmes politikai kalandort Hollandiában sikerült elfogni és a belga fővárosba toloncolták.